

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus II. Quænam dispositiones requirantur ex parte corporis, ad
Eucharistiam dignè recipiendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

num, statuum & personarum regulam, quoad hoc præscribere debet. Itavt alios permittat communicare semel vnaquaque hebdomada, alios tantum semel in mense, &c. Quod dictum volo de secularibus, nam Religiosi, & Moniales debent vt plurimum frequentius ad Eucharistiam accedere, iuxta regularum quas profitentur præscriptum, aut piam consuetudinem in eorum Monasteriis receptam

Etsi communicatio possit aliis quam sumenti prodesse, ex opere operantis, non tamen ex opere operato. Vnde decipiuntur qui sumunt Eucharistiam pro mortuis, quatenus putant animas in purgatorio existentes ea sumptione ex vi ipsius sacramenti, seu ex opere operato non parum leuari. Quo sensu S. Thomas 3. p. q. 79. art. 7. ad 3. docet, ex hoc quod aliquis sumit corpus Christi, vel etiam plures, non accrescere aliis aliquid iuamentum.

ARTICVLVS II.

Quanam dispositiones requirantur ex parte corporis, ad Eucharistiam dignè recipiendam.

RESPONDEO I. Eucharistiam regulariter non esse sumendam nisi à ieiuno, vt patet ex communi, & antiqua Ecclesie praxi.

Quod ita intellige, vt non debeat ad communionem accedere qui vel minimum cibum aut potum, etiam per modum medicinæ ea die sumpsit. Vnde qui à media nocte parum saccari, vel alterius rei similis deglutiuit, à communione abstinere debet. Idem confulerem ei qui dubitat se aliquid deglutisse, propter reuerentiam Sacramenti: quanquam aliqui non improbabiler existimant, præceptum Ecclesiasticum non tam arctè ligare conscientias in casu dubio.

Potest tamen communicare, qui ad vitandum a-

rem noxium, aromata dentibus terit, modo nihil deglutiat: item qui os abluendo, casu traiecit parum aqua in stomachum, aut reliquas cibi dentibus adhaerentes; quia ista non sumuntur per modum cibi, aut potus, sed per modum saluæ. Et idem dicendum puto de eo qui incogitanter parum chartæ, aut ligni, vel muscam traiecit.

Verum tres assignari solent casus, in quibus sumpto cibo licet Eucharistiam sumere. I. est quando id postulat reuerentia Sacramenti, vt si periculum sit ne ab hæreticis iniuriosè tractetur, tunc enim si in loco tuto collocari non potest, à non ieiuno sumi debet, si alius non adsit.

II. quando id requiritur ad perfectionem sacrificij, vt si quis sacrum celebrando, aquam pro vino consecrauit, & sumpsit; ille enim etsi non ieiunus, tenetur vinum de nouo consecrare, & sumere ad perfectionem sacrificij.

Item qui post consecrationem recordatur se non esse ieiunum, tenetur sacrum perficere. Quod si id aduertit ante consecrationem, quamuis absolute non teneatur ex communi sententia, à sacro inchoato desistere, etiam si possit ab altari recedere sine vllò infamiae periculo, tutius tamen est, & congruentius in ea circumstantia, vt sacrum non perficiat, præsertim si Canonem non incepit.

Eodem modo particula consecrata, quæ post sumptam ablutioem Calici vel patenæ adhaerescunt, possunt à Celebrante sumi quæ diu est ad altare. Quia cum spectent ad perfectionem Communionis præcedentis, tota consumptio Hostiæ moraliter censetur facta à Sacerdote ieiuno.

Quod si sacerdos postquam ab altari recessit aduertat particulas quasdam in Calice, vel patena superesse, debet curare vt ex honesto in loco seruentur, donec in alio Sacrificio ante ablutioem sumi possint. Quod si locus non patitur vt sic seruentur, debet eas tunc reuerenter sumere.

Nec putes congruentius esse eas consumendas porrigere Laico praesenti, qui paulò ante Eucharistiam sumpsit, etsi nec dum ieiunium soluit. Hac enim particularum sumptio esset noua Communio, à priori distincta respectu Laici, non autem respectu Sacerdotis, ad cuius officium spectat sacrificium perficere, & integrè consumere.

III. Et valde vulgaris casus est, quando aliquis in extremis positus Viatico indiget, nec sine periculo differre potest communionem in aliud tempus, ut ieiunus communicet: tunc enim ille omnium consensu, sumpto cibo communicare potest. Imò quamuis possit ante cibum Eucharistiam sumere, si ad ipsam intempesta nocte deferatur, magis expedit ob reuerentiam Sacramenti, ut ieiunio soluto expectet, donec ipsi congruo tempore, & reuerenter administrari queat.

An autem qui in articulo mortis communionem semel sumpsit non ieiunus, possit iterum in eadem infirmitate communicare non ieiunus, dubitatur inter Authores, quorum aliqui negatiuam partem tulerunt, alij & multò plures, affirmatiuam, cui praxis Ecclesiae fauet. Quia etsi agrotus per primam communionem impleuerit praecipuum diuinum; de sumenda Eucharistia in periculo mortis, si tamen adhuc per plures dies idem periculum durat, pia mater Ecclesiae verisimiliter non intendit ut priuetur hoc Sacramento, quod ad roborandum illius animum, contra tentationes tunc occurrentes multum conducere potest.

Sed adhuc quaeritur, quanta intercedere debeat temporis distantia, inter duas communionem ieiunio soluto factas. Aliqui dicunt requiri triginta dies, sed hoc nimis rigidum est, & communiter rejicitur. Alij putant sufficere tres dies, imò si quis aegre abstinet vel vna die sanctissimo Sacramento, quidam aiunt eum statim sequenti die posse communicare non ieiunus, modo periculum mortis instet. Verùm hæc opinio nimis laxa videtur, adeoque standum com-

muni-

inuniori sententia quae spatium vnius hebdomadae
inter vtramque Communionem postulat.

Vnde qui ob mortis periculum die Dominica v. c.
viaticum sumpsit non ieiunus, potest se uenti Do-
minica iterum communicare post cibum, si adhuc
medicorum iudicio periclitatur, nec potest commo-
de ante sumptionem cibi, aut medicinae ad Eucha-
ristiam accedere. Quod si periculum illud per plu-
res hebdomadas durat, aut renouatur, toties potest
infirmus, etsi non ieiunus, communicare, si aliter ad
hoc Sacramentum accedere nequit.

Non est necesse, ut qui accedit ad Eucharistiam,
digesserit cibum praecedentis diei, aut post illius su-
ptionem dormierit, hoc enim nullo iure praecipitur.
Quare qui in Vigilia Natiuitatis Domini, paulo ante
mediam noctem comedit potest in Missa, quae post
mediam noctem celebrari solet, Eucharistiam su-
mere, etsi non dormierit, & cibum non digesserit.
Quia cum ieiunium incipiat a media nocte, id non
impedit quin ieiunus ad communionem accedat.

Non est peccatum statim post communionem ci-
bum sumere; expedit tamen ob reuerentiam Sacra-
menti, ut comestio aliquandiu differatur.

Respondeo 2. etsi nonnulli existiment, non esse pec-
catum veniale per se loquendo, accedere ad Eucha-
ristiam statim post confessionem cuiuscunque pec-
cati mortalis & eadem die commissi, probabiliorem
tamen videri eorum sententiam qui dicunt, pecca-
tum saltem carnale impedire sub veniali sumptio-
nem Eucharistiae, ea die qua commissum est, etsi per
confessionem deletum sit. Quia negari non potest,
quin tam cito post huiusmodi foeditatem corpora-
lem, accedere ad hoc Sacramentum, sit quaedam ir-
reuerentia venialis erga Christum, totius puritatis
Authorem, nisi causa aliqua grauioris momenti
communionem tunc suadeat.

Dico sub veniali, quod enim dicunt aliqui, esse
peccatum mortale accedere ad hoc Sacramentum, an-
te diem

diem integrum post quodcunque peccatum mortale etiam contritione & confessione deletum, nullo iure, aut solida ratione probari potest; adeoque ut omnino improbabile reiiciendum est.

Spectabit tamen ad prudentiam confessarii, interdum præcipere pœnitenti qui incidit in peccatum mortale, ut aliquandiu differat communionem, etiam absolutionem sacramentalem à tali peccato impenderit, si nimirum ex vna parte nulla sit causa vrgens tam cito accedendi ad Eucharistiam, & aliunde dilatio communionis per aliquot dies, ipsi pœnitenti profutura iudicetur. Quod maxime accipiendum est de priuata communionem, nam cum iusta causa celebrandi Missam sæpius occurrat, eo quod sacrificium Missæ in bonum commune ordinatur, non tam facile debet Sacerdos ob peccatum dimissum impediri celebratione Sacri, quam non Sacerdos à priuata communionem.

Non est peccatum communicare post nocturnam pollutionem, quæ sine vilo peccato accidit. Neque etiam peccant coniuges, qui post copulam carnalem inculpate habitam ad Eucharistiam accedunt. Ex congruentia tamen & honestate, communionem aliquanto tempore differre debent, ut cum maiori animi, & corporis puritate accedere possint.

Respondeo 3. Eucharistiam sumendam esse cum gestu corporis, & vestitu modesto, ut res ipsa per se satis loquitur. Vnde obiurgandæ sunt mulieres illæ quæ fucata facie, & pectore aperto ad hoc Sacramentum accedunt; imò & nisi resipiscant à communionem repellendæ propter scandalum quod inde oriri solet.